

Gebiedsontwikkeling Beekdal Linde

Wi'j warken an een mooi Lendedal

Zomer 2021

Voorwoord

Beste mensen,
Het is ruim 3 jaar geleden dat u via een nieuwsbrief iets vernam van de gebiedscommissie Beekdal Linde. Toch moet de oplettende buurtbewoner hebben gezien dat er rondom De Lende veel activiteiten zijn geweest, kortgeleden nog bij De Hoeve. Daar is een aantal beekkronkels (meanders) uitgegraven om de beek zijn oorspronkelijke karakter terug te geven. Er volgen nog meer meanders in het gedeelte Kontermans-A32. Daar werken we op dit moment aan het renoveren van één van de mooiste fietspaden van Weststellingwerf. Het Lindepad herstellen we samen met de gemeente. Op dit moment ligt het werk stil. Daar leest u meer over in de nieuwsbrief.
Ondanks alle beperkingen die corona ook ons heeft opgelegd, is er in de afgelopen periode veel gebeurd. Daar vertellen we u graag meer over. We gaan voortvarend door, want in een volgende module pakken we de polders Hoekstra en IJkenverlaat en de gronden van het voormalige bedrijf Ter Schure aan.

Trots zijn we op de vruchtbare gesprekken die onze grondcommissie heeft gevoerd en ongetwijfeld nog zal gaan voeren, met de betreffende grondeigenaren. En alles op vrijwillige basis.

We nodigen u graag uit voor een excursie in het gebied bij De Hoeve. Om de uitgevoerde maatregelen te bekijken en om te vertellen wat er de komende tijd nog gaat gebeuren.

We blijven werken aan een schitterend beekdal waarin bewoners, forensen en toeristen kunnen genieten van het mooie van de natuur en het landschap dat de omgeving van De Lende ons biedt.

Wim Plekkenpol, voorzitter gebiedscommissie

Bijeenkomst en veldexcursie

Op 7 september is er een inloopbijeenkomst over de maatregelen voor de vierde module en een veldexcursie in het gebied bij De Hoeve. Meer informatie staat op de achterzijde van de nieuwsbrief.

Polder Hensbergen met op de achtergrond deelgebied De Hoeve
Foto: Simone Looijenga

Werk bij gebied De Hoeve klaar

Het deelgebied De Hoeve ligt aan de zuidzijde van De Lende en is ruim dertig hectare groot. Het ligt ten oosten van de voormalige polder Hensbergen en grenst aan de oostzijde aan de Noordwoolder Vaort. De grond die nodig was voor de natuurinrichting voor het Natuurnetwerk Nederland is op vrijwillige basis verworven en in eigendom bij Staatsbosbeheer en provincie Fryslân. Het gebied ligt op de overgang van de hoge zandgrond naar de laaggelegen veengronden. In de beginjaren van de twintigste eeuw werd daar turf gewonnen. De restanten daarvan waren in de jaren vijftig nog in het landschap te zien in de vorm van enkele petgaten. In de periode rond 1925 is De Lende gekanaliseerd (rechtgemaakt) met de Lindeverbeteringswerken. Daarbij ging het kronkelende karakter van de beek verloren.

Wat is Natuurnetwerk Nederland?

Het Natuurnetwerk Nederland is een netwerk van natuurgebieden die al ingericht zijn of nog ingericht moeten worden. Tot 2013 heette dit Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In Fryslân werken we ook aan het aanleggen en verbeteren van dit natuurnetwerk. Door bestaande gebieden met elkaar te verbinden, maken we een sterk netwerk. Soorten zoals de otter kunnen dan gemakkelijk van het ene naar het andere gebied gaan.

Een veldverslagje van commissielid Harm Smid

Vorig jaar wandelde ik op een mooie nazomeravond langs De Lende, iets westelijk van het deelgebied De Hoeve. Plotseling stond ik voor een pas platgetrapt stukje grasland van ruim één vierkante meter aan de oever van De Lende. Wat me opviel was dat er door een dier in gerold was. Op enkele plekken zag ik krabsporen met uitwerpselen die diverse visschubben en stukjes graat bevatten (spraints). Dit wees onmiskenbaar op de aanwezigheid van de otter! Mijn dag kon niet meer stuk.....

De otter zal zeker gebruik maken van de nieuw uitgegraven meanders in deelgebied De Hoeve.

Maatregelen voor water en cultuurhistorie

In het gebied De Hoeve zijn maatregelen uitgevoerd voor het langer vasthouden van het water en het terugbrengen van de cultuurhistorische kenmerken in het gebied. Twee oude beekkronkels zijn opnieuw uitgegraven. Ook zijn zes petgaten (waar vroeger heen veen uit werd gehaald) en tussenliggende legakkers (waar het veen op lag te drogen) hersteld. Enkele sloten zijn minder diep gemaakt en kregen een bredere walkant. Ook is op enkele plekken de oorspronkelijke kavelstructuur teruggekomen door het graven van greppels zoals die er vroeger ook lagen. Een deel is vervolgens afgeplagd (het verwijderen van de bovenste laag grond) en ingezaaid met graszaad uit de omgeving. De vrijgekomen grond bij het plaggen is gebruikt om omliggende agrarische percelen te verbeteren, bijvoorbeeld door ze op te hogen.

Door de maatregelen is het mogelijk meer water in het gebied vast te houden. Dit is goed voor de ontwikkeling van verschillende typen natuur. Zo zal zich langs De Lende vochtig hooiland ontwikkelen met dotterbloemen, grote ratelaar en pinksterbloemen. Voor de grond iets verder van de beek is het doel om kruiden- en faunairijk grasland te ontwikkelen.

Fotoverslag van de Catspolder

Ruim tien jaar geleden voerden we maatregelen uit in de Catspolder.

Daar blikken we in dit fotoverslag op terug.

In de tweede helft van 2009 begon Aannemersbedrijf Oosterhuis uit Nijeveen met het inrichten van de Catspolder, in opdracht van de Gebiedscommissie Beekdal Linde. Het gras was net geoogst.

Het werk begon met de aanleg van een forse nieuwe kade om het water in toom te houden. Dat water zou vanuit De Lende de zogenoemde 'meestromende polder' inlopen. Dat is een polder die in open verbinding staat met de beek, zodat het water er vrij in en uit kan lopen.

Aan de Domeinenweg werd een nieuw gemaal gebouwd om de waterafvoer van de aangrenzende A32, de boerderij en de achterliggende landbouwgronden onder De Blesse en Peperga goed te regelen.

Om het nieuwe natuurgebied toegankelijk te maken werd tussen de Pepergaweg en de Domeinenweg een fietspad aangelegd. Bij de werkzaamheden is een zware veldkei van zo'n 17.400 kilo gevonden. Die doet nu dienst als markerings- en rustpunt aan het begin van het fietspad bij De Lende.

In 2010 is geleidelijk aan begonnen met het onder water zetten van de polder. De natuur heeft het gebied overgenomen. Zo hebben veel verschillende water- en oevervogels, waaronder de zeldzame purperreiger, libellen en vlinders, met succes, er een vaste plaats gevonden. Ook heeft de polder zijn dienst als waterberging al meerdere keren weten te bewijzen.

In de afgelopen jaren heeft zich een rijk natuurleven ontwikkeld. Om hiervan optimaal te kunnen genieten heeft It Fryske Gea aan de rand van de Catspolder een vogelkijkhut geplaatst.

Grondverwerving

De grootste opdracht die de gebiedscommissie Beekdal Linde heeft, is het inrichten van 652 hectare nieuwe natuur voor Natuurnetwerk Nederland. De grond daarvoor ligt grotendeels in het dal van De Lende en moet op vrijwillige wijze verworven worden door aankoop of ruiling. Daarnaast is er de mogelijkheid dat grondeigenaren op hun percelen zelf natuur realiseren en daar het beheer gaan doen. Van deze mogelijkheid is in dit gebied nog geen gebruik gemaakt.

Op dit moment ligt het tempo van de grondverwerving wat lager. Dit komt door een aantal aankoopstops door rijk en provincie. In juli 2018 stopte Provinciale Staten de aankoop van een deel van natuurgronden. De aanleiding was een dreigend financieel tekort op de natuuropgave wanneer op

dezelfde voet doorgegaan werd. Daarnaast hebben het coronavirus en de bijbehorende maatregelen hun invloed. Ook willen veel agrariërs liever de grond niet kwijt. De resultaten in de grondverwerving zijn misschien niet zo groot als gehoopt. Toch is de gebiedscommissie niet ontevreden met het resultaat gezien de omstandigheden.

De afgelopen paar jaar is door middel van aankoop of ruiling 37,2 hectare verworven. Die gronden worden ingericht als natuur. Daarnaast is 27,8 hectare verworven om in te zetten als ruilgrond of als tijdelijke agrarische pachtgrond. In totaal is nu de helft van de benodigde 652 hectare grond verworven. Het verplaatsen van zeven landbouwbedrijven speelde daar een grote rol in.

Reconstructie fietspad langs De Lende

In januari 2021 is aannemings- en grondverzetbedrijf Van de Meer uit Scharnegoutum begonnen met de reconstructie van het fietspad langs De Lende. Het gaat om het gedeelte tussen de Vinkegavaartweg bij De Hoeve en de Domeinenweg bij De Blesse. Het huidige fietspad van ongeveer 1,40 meter breed maakt plaats voor een twee meter breed pad, gemaakt van beton. Gelijktijdig worden tijdens dit werk op drie plaatsen oude beekcronkels (meanders) van De Lende opnieuw uitgegraven. Het fietspad ligt nu nog strak tegen de gekanaliseerde Lende aan, maar volgt straks op drie plaatsen de meanders. Even ten westen van de Wetering krijgt het fietspad een omleiding door het natuurgebied van It Fryske Gea met als doel om de natuur- en landschapsbeleving van fietsers te versterken.

Vertraging

Het was de bedoeling om het fietspad midden augustus in gebruik te nemen. Helaas was door het natte weer van begin dit jaar het werkterrein onbegaanbaar voor transporten, waardoor de aannemer het werk moest onderbreken. Dat is na een poosje weer opgestart waarbij de transporten met boten over het water zijn uitgevoerd. In verband met randvoorwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming worden gesteld, konden deze transporten doorgaan tot eind april. Op dit moment wordt bekeken op welke manier en wanneer het werk weer opgestart kan worden.

Fietspad met brug langs De Lende

Binnenkort in uitvoering

De komende periode gaan we aan de slag in drie deelgebieden: polder IJkenverlaat, polder Hoekstra en de gronden van voormalig bedrijf Ter Schure. Op 15 juni stelden Gedeputeerde Staten van Fryslân de inrichtingsplannen voor deze vierde uitvoeringsmodule vast.

Polder IJkenverlaat

Over het gebied

Het deelgebied polder IJkenverlaat ligt achter De Hoeve, in de hoek tussen de IJkenweg, de Noordwoolder Vaort en De Lende. Ooit was het een moerasachtig gebied waar De Lende doorheen stroomde. Het aanzicht van het gebied veranderde drastisch toen de verveners zo rond 1910 het gebied ontdekten. In een periode van zo'n vijftien jaar ontstond er een bijna aaneengesloten rij petgaten afgewisseld met legakkers. Na het verdwijnen van de veenbazen uit het gebied is het zo blijven liggen tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Een deel van de petgaten werd weer tot redelijk bruikbare landbouwgrond gemaakt. De overige gronden zijn tot

op de dag van vandaag blijven liggen zoals ze door de verveners waren achtergelaten. Wel zijn de petgaten dichtgegroeid met struikgewas en moerasbosjes geworden. Bij de Lindeverbeteringswerken in 1925 is de oude loop van De Lende dichtgemaakt en vervangen door de huidige loop.

Inrichtingsplan

Een belangrijke maatregel in dit deelgebied is het buiten werking zetten van het gemaal. De percelen die nu nog bemalen worden, staan straks in open verbinding met de Friese boezem (een aaneengesloten stelsel van sloten, beken en meren in Fryslân). Daarmee werkt het direct ook als waterbergingsgebied. Het waterpeil zal onder normale omstandigheden gemiddeld twintig cen-

Gemaal bij polder IJkenverlaat

Petgatenlandschap in polder IJkenverlaat

timeter hoger staan dan nu het geval is. Dit is goed voor de waterhuishouding en de natuurontwikkeling. Om het waterbeheer voor het erf van de voormalige sluiswachterswoning goed te regelen, wordt de bestaande stuw vervangen. De stuw komt in een nieuw uit te graven stukje van De Lende. De nieuwe stuw krijgt een vispassage. Deze zorgt er in combinatie met eerder aangelegde vispassages bij Nijeberkoop en Zandhuizen voor dat vissen gemakkelijk verder stroomopwaarts naar geschikte voortplantingsgebieden kunnen zwemmen. Ook komt bij de stuw een overdraagplaats (steigers aan beide kanten van de stuw) voor kanovaarders.

Naast de open verbinding met de benedenloop van De Lende komt er bovenstrooms van de voormalige sluiswachterswoning een inlaat naar polder IJkenverlaat. Deze inlaat zorgt ervoor dat er voldoende water uit de bovenloop van de beek het natuurgebied instroomt.

Ook komt er dicht bij deze inlaat een noodoverlaat (een soort drempel). Die zorgt er bij hoge waterstanden voor dat het overtollige water uit de bovenloop van De Lende gecontroleerd naar de Friese boezem stroomt.

Het is belangrijk dat de omliggende weilanden die nu bemalen worden straks ook voldoende droog blijven. Daarom wordt er in overleg met de eigenaar een kleine onderbemaling voor deze percelen aangelegd. Door het gebied ligt een brede sloot parallel aan De Lende. Deze krijgt natuurvriendelijke oevers voor een betere waterkwaliteit. Om de percelen tussen deze sloot en De Lende bereikbaar te houden, worden er in de sloot dammen met duikers gelegd. Het doel van de maatregelen is om kruiden- en faunarijk grasland te ontwikkelen met voor een deel ook moeras, hoog- en laagveenbos en vochtig hooiland. De verwachting is dat het werk in 2022 van start kan gaan.

Grens van polder Hoekstra

Kwelwater (water met veel mineralen) in polder Hoekstra

Polder Hoekstra

Over het gebied

Tussen de Vinkegavaartweg en het natuurreserveaat De Lendevallei ten zuiden van Oldeholtpele ligt het deelgebied polder Hoekstra. Ook enkele aangrenzende percelen buiten de polder nemen we mee in de maatregelen voor dit deelgebied. Het heeft een oppervlakte van ruim dertig hectare. Tot de jaren zeventig had De Lende een hoger waterpeil. Dit zorgde ervoor dat deze

percelen in het najaar en in de winter overstromden. Na het in gebruik nemen van het Hoogland gemaal in Stavoren kwam het waterpeil flink lager te liggen. Tijdens de Lindeverbeteringswerken zijn drie beekkrinkels in dit deelgebied gedempt. Dat geldt ook voor petgaten die zijn uitgegraven voor de turfwinning begin 1900. Het gebied is agrarisch ingericht in het kader van de ruilverkaveling Midden-Tjonger rond de jaren zeventig. Vanaf 2010 kwam door het verplaatsen van een boerenbedrijf, een kavelruil en grondaankopen

voldoende grond vrij om dit gebied voor dit gebiedsontwikkelingsproject in te richten. Vorig jaar is gestart met het maken van een inrichtingsplan voor de polder, samen met de betrokken grondeigenaar, It Fryske Gea, Wetterskip Fryslân en provincie.

Inrichtingsplan

De huidige percelen in polder Hoekstra worden ingericht als natuurgebied, op één landbouwperceel na. Een grenssloot scheidt het nieuwe natuurgebied straks van de omliggende landbouwpercelen. Door het weggraven van de waterkering langs De Lende, komt de polder in open verbinding met de beek te staan. Zo kan het water de polder binnenstromen. Het gemaal wordt verwijderd. De sloten die haaks op De Lende staan worden direct in verbinding gebracht met de beek. De lage gronden die eromheen liggen zullen door de open verbinding grotendeels plasdras zijn: winters onder water en in de zomer vochtig grasland. Vissen kunnen daar goed naartoe zwemmen om zich voort te planten. Ook voor weidevogels ontstaat dan een fijn leef- en broedgebied. De andere laaggelegen gronden kunnen zich ontwikkelen tot vochtig hooiland met dotterbloemen. De hogere percelen bieden ruimte voor kruidenrijk grasland waar ook kleine dieren goed in kunnen leven. Zo ontstaat een gebied met veel afwisseling, wat goed is voor veel verschillende planten en dieren. Om het resterende landbouwperceel in de polder droog genoeg te houden, wordt het opgehoogd. Voor het drooghouden van het erf en de bebouwing komt er in overleg met de eigenaar een kleine onderbemaling. De oude petgaten worden in deze polder niet teruggebracht, maar de oude beekkrinkel wel. De gronden zijn in eigendom van en in beheer bij It Fryske Gea. Aan de noordzijde van De Lende ontstaat zo een aaneengesloten natuurgebied vanaf de Kontermansbrug tot aan de Marktweg tussen Ossenzijl en Spanga. De maatregelen worden in 2021 uitgevoerd.

Deelgebied Ter Schure

Over het gebied

Het deelgebied Ter Schure ligt tussen het natuurreserveaat De Lendevallei en polder Scheltinga die in 2014 tot natuurgebied is ingericht. Het gebied heeft een oppervlakte van ongeveer achtentwintig hectare. Door een bedrijfsverplaatsing van de voormalige eigenaren, kan dit gebied nu ingericht worden voor Natuurnetwerk Nederland. Op de hoge zandrug tussen bos en heide is hier in 1906 een turfmakerswoning gebouwd. Er werd in het aanliggende, veel lager gelegen gebied toen actief turf gewonnen. Vanaf 1920 nam de turfwinning af en werd het gebied ontwikkeld voor de landbouw.

Inrichtingsplan

De gronden van het voormalig landbouwbedrijf liggen hoger dan de grond eromheen en zijn vrij droog. Er is een fosfaatonderzoek uitgevoerd op deze droge percelen. Met dit onderzoek kunnen we bepalen of plaggen een goede manier is om de grond te verschralen (verminderen van voedsel in de grond). Op die manier kan unieke natuur zich goed ontwikkelen op deze percelen. Om water langer vast te houden dempen we een sloot in het gebied.

Met deze maatregelen kan in de nattere delen kruiden- en faunarijk grasland zich goed ontwikkelen. Op de hoge, geplagde percelen ontstaat ruimte voor droog schraalgrasland. Daar is de ambitie om ook heide te ontwikkelen. Dat is ook gelukt op een perceel ernaast, dat een aantal jaren geleden geplagd is. Daar zijn nu struiken en dopheide, stekelbrem, kruipwilg, zonnedauw en wolfsklauw te vinden. Het lage deel in het zuidwesten van het deelgebied, staat in natte perioden onder water. Op termijn kan zich hier vochtig hooiland ontwikkelen. Het is de bedoeling om in 2022 te starten met de werkzaamheden.

Stekelbrem - schraalheideplant

Deelgebied ter Schure

Een kronkelende beek: meanders terug in De Lende

In het raamplan uit 2006 voor het Beekdal van De Lende staat het plan om de beek tussen de Noordwooldervaart en de A32 opnieuw te laten kronkelen (meanderen). In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) staan de milieudoelstellingen voor het grond- en oppervlaktewater. Dit moet ervoor zorgen dat in Europa, uiterlijk in 2027, al het water van goede kwaliteit is. Door het water goed in de gaten te houden is het mogelijk om te bepalen welke maatregelen nodig zijn om deze doelen te halen. Voor De Lende betekent het dat het oude, karakteristieke beekmilieu terug moet komen, met als belangrijke maatregel het terugbrengen van de kronkeling in de beek.

Het oorspronkelijke plan was om de huidige, rechte Lende weer dicht te maken en de oude beek met lussen terug te brengen. Uit de watermodellen blijkt dat dat niet mogelijk is. Om ervoor te zorgen dat er voldoende ruimte is om het water goed af te voeren, zouden de beeklussen twee keer zo breed moeten worden als dat ze vroeger waren. Dat betekent dat er veel kostbare natuur weggegraven moet worden. Daarom is er naar een andere optie gezocht. De oude beekmeanders worden uitgegraven en zorgen in normale situaties voor de afvoer

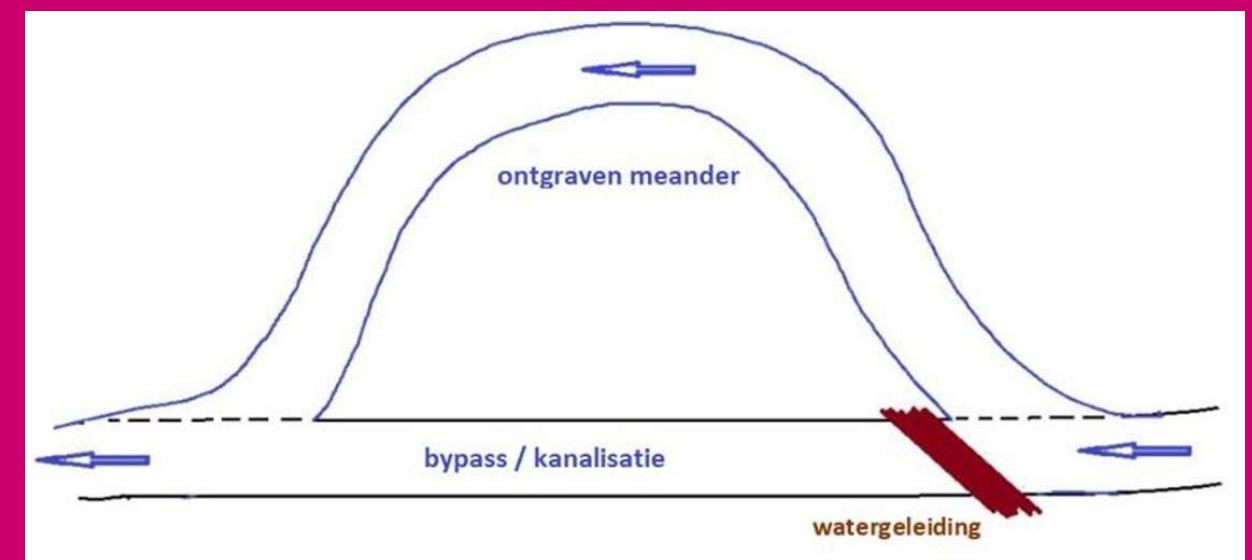
van het water in de beek. Met behulp van watergeleiders (dammen of damwanden) in de rechte delen van de beek, sturen we het water de beekkronkels in. Een aantal watergeleiders wordt ongeveer even hoog als het waterpeil in De Lende onder normale omstandigheden. Wanneer het veel regent en het waterpeil dus hoger is, kan het water eroverheen stromen. Dan werken die delen van De Lende mee in de waterafvoer als zogenoemde bypass. Een aantal stukken van de rechte Lende groeien naar verloop van tijd gedeeltelijk dicht.

Niet alle oude beekmeanders worden opnieuw uitgegraven. Twee oude lussen oostelijk van de Steggerdevaart blijven zoals ze nu zijn. Dit is omdat er bijzondere, beschermde dieren, zoals de grote modderkruiper en de libellensoort groene glazenmaker voorkomen. Beide soorten mogen op basis van de Flora- en Faunawet niet worden verstoord. De beek is in beheer bij Wetterskip Fryslân. De stukken van De Lende die straks een functie als bypass krijgen, komen voor een deel in beheer bij It Fryske Gea. In totaal ontgraven we twintig oude beekmeanders. De Lende is straks bijna anderhalve kilometer langer.

Plantengroei in De Lende

Tot enkele jaren geleden was er in De Lende eigenlijk geen weelderige plantengroei te vinden. De laatste tijd neemt het aantal oever- en waterplanten flink toe. Bijvoorbeeld riet, krabbenscheer en de grote waternavel. De positieve kant is dat de natuurkwaliteit van De Lende toe neemt. Zo komt er sinds kort een nieuwe beschermde libellensoort voor, de sierlijke witsnuitlibelle. Minder positief is dat de grote waternavel zich in De Lende heeft gevestigd. Het is een plant die van nature niet in Nederland voorkomt. Het is een aquariumplant die inmiddels ook in het buitenwater terecht is gekomen. De plant begint in heel Nederland inmiddels een plaag te worden. Het is een woekerplant die veel andere planten verdringt. Dit heeft tot gevolg dat de natuurwaarde van De Lende wordt bedreigd. Wetterskip Fryslân doet sinds kort onderzoek op welke manier de toename van de grote waternavel kan worden gestopt.

De toename van de oever- en waterplanten maakt het varen met kleine bootjes op De Lende lastig. De gemeente Weststellingwerf, Wetterskip Fryslân en de provincie overleggen hoe de beek goed onderhouden kan worden om De Lende toegankelijk te houden voor de kleine recreatievaart.

De huidige rechte Lende (bypass/kanalisatie) met de uit te graven meander en de watergeleiding

Archeologisch onderzoek bij de Kontermansbrug

In verband met het opnieuw laten kronkelen van De Lende en de aanleg van een nieuw fietspad, vindt tussen de A32 en de Vinkegavaartweg op een aantal locaties archeologisch onderzoek plaats. De afgelopen maanden richtte het onderzoek zich op de beekkronkel (meander) op de meest noordoostelijke locatie waar de oorspronkelijke loop van de beek wordt hersteld.

De oudste resten die tijdens het onderzoek zijn gevonden, zijn delen van handgevormd aardewerk uit de Vroege IJzertijd. De scherven zijn gevonden in het meest westelijke deel van de uit te graven beekkronkel. Zonder twijfel gaat het om een prehistorische meander. In de oude grondlagen in de meander zijn, naast de aardewerkfragmenten, ook resten van dieren aangetroffen. Onder meer resten van een bever en edelhert. Het is niet duidelijk of de resten uit onze tijd komen of al ouder zijn, en ook niet of ze bewerkt zijn. Dat wordt nog onderzocht.

De meander ligt net iets ten zuiden van de Kontermansbrug. Deze brug is vernoemd naar de 19e-eeuwse sluiswachter Jan Harmens Contermans. Ter hoogte van de brug lag namelijk een verlaat (een oude term voor sluis) die waarschijnlijk uit de 17e eeuw kwam. Het verlaat zorgde niet alleen de bevaarbaarheid van De Lende voor de Noordwolder turfvaart, maar vormde ook de mogelijkheid voor landreizigers om de beek eenvoudig over te steken. In de tachtigjarige oorlog maakten de Staatse machthebbers ter hoogte van het verlaat een verdedigingswerk (een zoge-

naamde redoute) om eventuele vijandelijke troepen tegen te houden. De redoute behield zijn militaire functie tot in de 18e eeuw en heeft dus ook haar verdedigende functie gehad tijdens de komst van de Bisschop van Münster, Bernard van Gaalen. Beter bekend als Bommen Berend.

Bij het grondwerk aan de noordzijde van de uit te graven meander is materiaal gevonden dat te maken heeft met militair geweld. Naast een kanonskogel zijn delen van wapentuig gevonden, waaronder een heft van een steekwapen.

Vermoedelijk hebben de andere vondsten te maken met een slag die met de tweede Münsterse Oorlog van doen heeft. Nader onderzoek moet dit nog uitwijzen. In zuidelijke richting zijn delen van een oorspronkelijke meander onderzocht die stamt uit de 18e en 19e eeuw. In de vullingen van de meander is een grote hoeveelheid materiaal gevonden die in verband te brengen is met de lokale turfvaart. Aan gezien het verlaat slechts toegang bood aan enkele schepen, lagen zowel aan de noord- als zuidzijde van het verlaat schepen voor anker. Wachtend op hun beurt zagen de schippers kans om hun afval in De Lende te dumpen. De afvalresten bestaan onder meer uit gesneuveld aardewerk, metalen objecten als bestek en bootshaken, tabakspijpen, schoenen en tal van andere vondsten. De grote hoeveelheid vondsten is niet verwonderlijk. In de jaren '80 van de 19e eeuw passeerden jaarlijks gemiddeld 550 schepen de Contermanssluis.

Veiligstellen vondsten

Gevonden: kaak van bever

Samenwerking

De Gebiedscommissie Beekdal Linde werkt in opdracht van de provincie Fryslân en in samenwerking met de streek aan plannen voor het gebiedsontwikkelingsproject. De commissie bestaat uit vertegenwoordigers van gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf, natuur- en milieuorganisaties, Wetterskip Fryslân, LTO Noord, Vereniging kleine dorpen en de provincie Fryslân.

Gebiedscommissieleden:

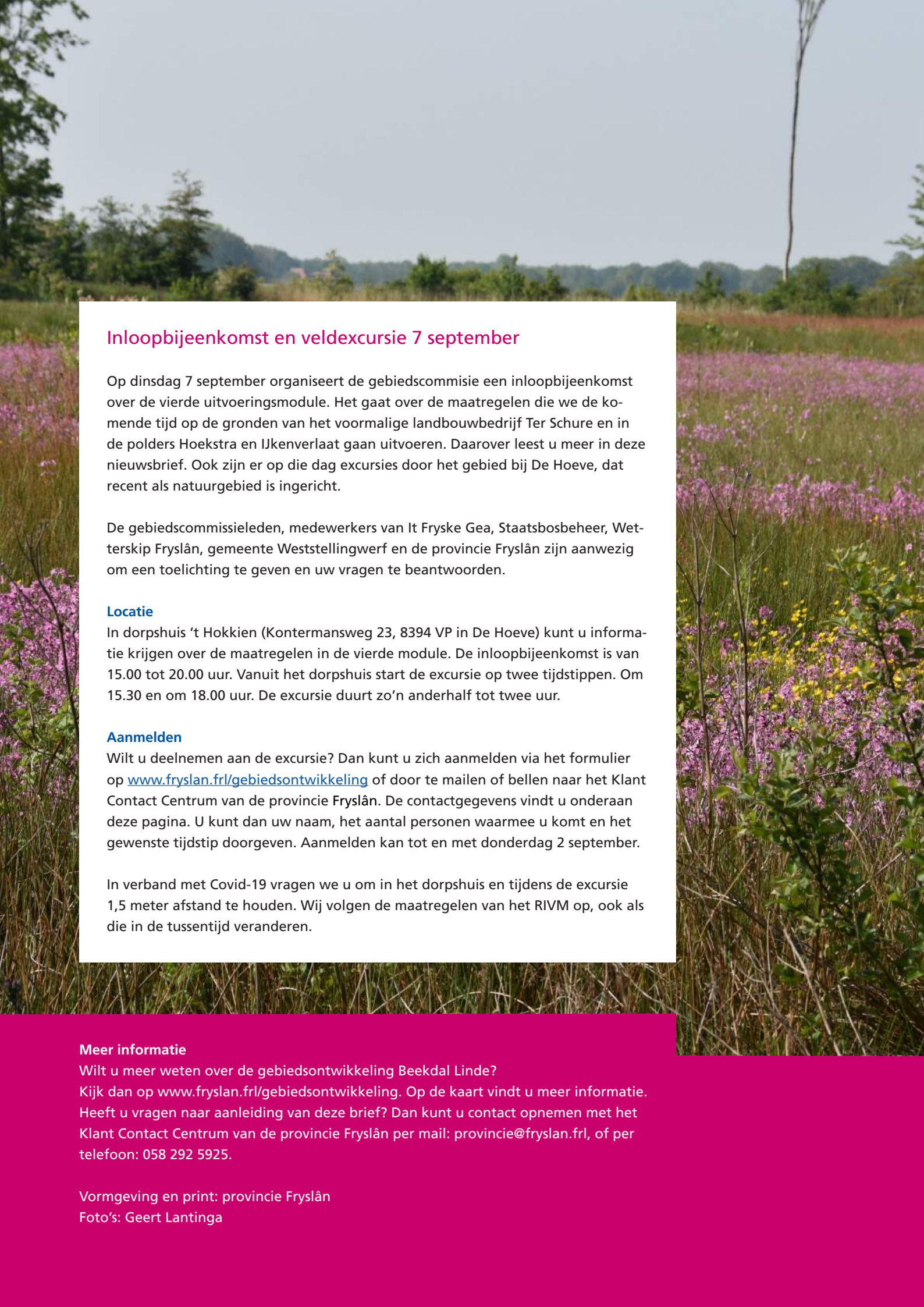
- Wim Plekkenpol, onafhankelijk voorzitter
- Geert Lantinga, Natuur (vice-voorzitter)
- Henk Roeles, Landbouw
- Wienand de Wit, Landbouw
- Anne-Marie van der Geest, Vereniging Kleine Dorpen Weststellingwerf
- Harm Smid, Natuur / Milieu
- Egbert Smit, secretaris en projectleider, provincie Fryslân

Ambtelijke adviseurs:

- Koos Koops, Wetterskip Fryslân
- Tom Scholten, gemeente Weststellingwerf

Meander (beekkronkel) bij de Kontermansbrug
Foto: Simone Looijenga

Inloopbijeenkomst en veldexcursie 7 september

Op dinsdag 7 september organiseert de gebiedscommissie een inloopbijeenkomst over de vierde uitvoeringsmodule. Het gaat over de maatregelen die we de komende tijd op de gronden van het voormalige landbouwbedrijf Ter Schure en in de polders Hoekstra en IJkenverlaat gaan uitvoeren. Daarover leest u meer in deze nieuwsbrief. Ook zijn er op die dag excursies door het gebied bij De Hoeve, dat recent als natuurgebied is ingericht.

De gebiedscommissieleden, medewerkers van It Fryske Gea, Staatsbosbeheer, Wetterskip Fryslân, gemeente Weststellingwerf en de provincie Fryslân zijn aanwezig om een toelichting te geven en uw vragen te beantwoorden.

Locatie

In dorpshuis 't Hokkien (Kontermansweg 23, 8394 VP in De Hoeve) kunt u informatie krijgen over de maatregelen in de vierde module. De inloopbijeenkomst is van 15.00 tot 20.00 uur. Vanuit het dorpshuis start de excursie op twee tijdstippen. Om 15.30 en om 18.00 uur. De excursie duurt zo'n anderhalf tot twee uur.

Aanmelden

Wilt u deelnemen aan de excursie? Dan kunt u zich aanmelden via het formulier op www.fryslan.frl/gebiedsontwikkeling of door te mailen of bellen naar het Klant Contact Centrum van de provincie Fryslân. De contactgegevens vindt u onderaan deze pagina. U kunt dan uw naam, het aantal personen waarmee u komt en het gewenste tijdstip doorgeven. Aanmelden kan tot en met donderdag 2 september.

In verband met Covid-19 vragen we u om in het dorpshuis en tijdens de excursie 1,5 meter afstand te houden. Wij volgen de maatregelen van het RIVM op, ook als die in de tussentijd veranderen.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de gebiedsontwikkeling Beekdal Linde?

Kijk dan op www.fryslan.frl/gebiedsontwikkeling. Op de kaart vindt u meer informatie. Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief? Dan kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum van de provincie Fryslân per mail: provincie@fryslan.frl, of per telefoon: 058 292 5925.

Vormgeving en print: provincie Fryslân

Foto's: Geert Lantinga